

ELŐFIZETES
BELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 180 Lei.
 Fél évre ... 90 Lei.
 Egy negyed évre 45 Lei.
 Egy hóra ... 15 Lei.

Hirdetők
 árszabása szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 339.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvardni Regele Ferdi-
 nand I. (Jósef 16h.-ut) 22.
 TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, október 5.

Magyarország átadta Nyugatmagyarországot.

(Nincs akadálya a magyar-osztrák megegyezésnek. — Mit akar Ausztria?)

Izgalmakkal telfűtött napok után végre tegnap délután a magyar kormány megbízottja Sopronban aláírta a Nyugatmagyarország átadását tanúsító jegyzőkönyvet. Nyugatmagyarország ezzel a szövetségi tábornoki bizottság hatáskörébe került és a magyar eleget tett a trianoni békeszerződés rendelkezéseinek és az antant ultimátumának. Ezt a szövetségi bizottság is konstataálta azzal, hogy a megegyezésnek immár semmi akadálya sincs. Ezzel szemben Ausztria még mindig nem írta alá az átadási jegyzőkönyvet, sőt újabb bonyodalmat dob a kérdésbe, amennyiben népszavazást követel a vitás területen, de csak akkor, ha azt a osztrák hatóságok már megszál-lották és már berendezkedtek. Ebből könnyen meg lehet érteni, hogy az osztrákok szeretnék meg-reparálni a szövetségi határokat. Hogy hogy Karinthiában tették. Hogy meg fog-e valósulni az osztrákok terve, az majd a velencei tanácskozáson dől el. Nyugatmagyarország átadásának történelmi jelentőségű aktusáról a következő táviratokat kaptuk:

Megtörtént az átadás

SOPRON. Tegnap, október 3-án délután jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet magyar részről Hegedüs altábornagy, az antant részéről Garton angol, Hamelin francia és Ferrario olasz tábornokok írtak alá. Az átadás aktusáról a következő hivatalos közlést adták ki:

Magyarország eleget tett a trianoni békeszerződés Nyugatmagyarországra vonatkozó rendelkezéseinek, amennyiben a kérdéses területet a szövetségi bizottság által kidolgozott átadási tervzetnek megfelelően, a nagykövetség tanácsának szeptember 22-i jegyzékében megállapított napon kiűrtette. A soproni szövetségi tábornoki bizottság e tény megállapítását jelentette a nagykövetség tanácsának, hogy a magyar királyi kormány a békeszerződést végrehajtotta. Ezzel megdőlt Ausztria és Magyarország között az olasz és cseh kormányok közvetítésével létrejövendő megegyezés utolsó akadálya is.

Sopronért — Moson vagy népszavazás.

SOPRON. Gróf Sigray főkommandyobiztos elrendelte, hogy minden tisztviselő további intézkedésig a helyén maradjon és folytassa hivatali működését.

BÉCS. Az osztrák kormány nem írta alá az átadási okmányt

mert az a felfogása, hogy az átadásnak nemcsak formailag, hanem tényleg meg kell történnie.

BÉCS. Osztrák parlamenti körök felfogása szerint Ausztria a következő alapon hajlandó tárgyalni a magyar kormánnyal. Az osztrák kormány hajlandó lemondani Sopronról, ha cserébe megkapja Mosont. Ha ez nem volna lehetséges, az osztrák kormány hozzájárul a népszavazás elrendeléséhez a vitás területen, de csak akkor, ha az már átment az osztrák közigazgatásba, továbbá, ha az osztrák közigazgatás ott már hat hét óta működik és ha a népszavazás olyan feltételek mellett megy végbe, mint annak idején Karinthiában.

A velencei találkozás.

BUDAPEST. Castagnello herceg budapesti olasz követ a Pesti Magyarországi Lapban közlő táviratban közlő:

— Kritikus pillanatok élünk. Della Toretto márkülgyminiszter a legmelegebben érdekli a dolgok iránt és azon fáradozik, hogy az osztrák és magyar kormányok között a tárgyalások a legjobb mederbe terelődjenek. Megvan a remény arra, hogy a békés megegyezés

Az osztrák korona lebélyegzése

(75 százalékos lebélyegzés van tervben.)

Néhány nappal ezelőtt bécsi távirat alapján egyedül az *Aradi Közlöny* adott hírt arról a pánikról, amely a bécsi tőzsdét hatalmába kerítette arra a híresztelésre, hogy az osztrák kormány a korona bankjegyek lebélyegzését tervezi. E híresztelés következtében, amely a külföldi kölcsön meghiusulásából kifolyólag kelt szárnyra, a külföldi valuták kurzusa rohamosan emelkedni kezdett. Grimm osztrák pénzügyminiszter akkori-ban sietett megcáfolni a korona-bankjegyek lebélyegzéséről elterjedt híresztelést s így a bécsi tőzsdé némileg megnyugodott. Ma azután újabb bécsi táviratot kaptunk, amely egész határozottsággal közli a hírt, hogy az osztrák kormány 75 százalékos pénzlebélyegzést tervez, amit kényszer kölcsönnek fog deklarálni. A kormány ettől a pénzlebélyegzéstől várja az osztrák korona javulását.

A távirat nem magyarázza

létrejőjőn. A megegyezés feltételei nagy vonalakban már kialakultak. A tárgyalások, amelyeknek színhelye előreláthatólag Velence lesz, egy hét alatt lebonyolíthatók és remélhető, hogy meg-hozzák a kívánt sikert.

BELGRÁD. A jugoszláv kormány azon az állásponton van, hogy részt kíván venni a velencei tárgyaláson, mert az a véleménye, hogy a megegyezés a békeszerződések megváltoztatásával történhetik és így méltányos, hogy Jugoszlávia is érvényesít-hesse álláspontját.

Ausztria tiltakozik.

Bécs. A velencei találkozással kapcsolatban jó jelnek vehető az osztrák irányadó körök álláspontjának megváltoztatása. Kunschek keresztényszociálista vezér nyilatkozata. Kunschek szemére veti Renner volt kancellárnak, hogy elhibázta politikáját a magyarokkal szemben, mert Ausztria és Magyarország egymásra vannak utalva. A keresztényszociálisták szemben a szociáldemokratákkal

BUDAPEST. A Magyar Hírlap értesülése szerint az osztrák kormány a legközelebbi órákban tiltakozni fog az antant hatalmaknál a soproni szövetségi bizottság ama eljárása ellen, hogy az átadást olyan formában hajlotta végre, hogy az Ausztriának ítélt területen a rend fenntartásával Ostenburgot bizta meg.

Az osztrák korona lebélyegzése

meg részletesen a pénzlebélyegzés természetrajzát. Tekintettel azonban arra, hogy a lebélyegzett pénz mennyiségét kényszerkölcsön alakjában óhajtja igénybe venni az állam, azt kell következtetni, hogy a lebélyegzés hasonló lesz ahhoz, amely Magyarországon volt másfél évvel ezelőtt. Ott csak a forgalomban levő készpénzből bélyegeztek le 20 százalékot. A következők, tartozások, tehát a hététek is teljes egészükben épségben maradtak. Ez nagyon sok aradi embert érdekel, mert egy időben sokan fektették pénzüket bécsi koronákba. Ez utóbbiakra mindenestire nagyon előnyös lenne a 75 százalékos lebélyegzés.

Az osztrák kormánynak az a reménye azonban, hogy ez a pénz művelet maga után vonja az osztrák korona megjavulását is, aligha válik valóra. Ha a 75 százalékos pénzkvantumot megsemmisít-tenék, akkor lehetne javulásról be-

szélni, de így kényszerkölcsön-alakjában az a pénz megint csak forgalomba jön s néhány hónap múlva újra bekövetkezik a mai állapot. A magyar koronán se javított a lebélyegzés semmit. Csak sokkal később, amikor 1920. decemberében Hegedüs foglalta el a pénzügyminiszteri széket, kezdett javulni a magyar korona. Érdekes megemlíteni azonban, hogy a forgalomban levő mintegy 75 milliárdnyi osztrák korona 75 százalékos lebélyegzésével az állam kasszája ha több mint 50 milliárd vándorolna vissza.

Bankett Argetolanu tiszteletére.

(Támadások a nemzeti párt ellen.)

Tegnap este Argetolanu belügyminiszter tiszteletére Aradváros vezetősége nagyszabású bankettet rendezett a Fehér Kereszt nagyerő-mében. A jelenlévők azt remélték, utjával kapcsolatban. A vacsorán azonban politikáról kevés szó esett, mert a miniszter külföldön nem foglalkozott politikával. A banketten résztvettek a meghívott vendégeken kívül a városi és megyei hivatalok vezetői, a küldött-ségek és az aradi Averescu párt tagjai. Az asztalfőn Argetolanu belügyminiszter ült, mellette Popovici-Tasca nemzetiségi államtitkár és Imbroane alelnök foglaltak helyet. Először Givulescu esperes szenátor mondott beszédet. Arról szólt, hogy az ellenzék politikája igen érthető volt, amikor először a legerősebb pillérét akarta megdönteni a mai kormánynak. azzal, hogy a belügyminisztert minden-féle rágalommal illette. Az ellenzék tisztában volt azzal, hogy Argetolanu a kormány egyik legerősebb oszlopa. Kívánja, hogy az erős jellemű és szilárdakaratu államier-fiu még sokáig vezesse az állam ügyeit. Ezután Imbroane képviselőházi alelnök beszélt és az aktuális politikai helyzetet ismertette. Támadta a nemzeti pártot, amelynek programja az egység megbon-tására törekszik, mert külön politikát folytat a Kárpátokon innen és mintegy választóvonalnak tekint a Kárpátokat. Ez ellen száll-sikra az Averescu párt, amely azt akarja, hogy a hazájukért vérzett hősök azt lássák, hogy nem hiába ontották véréüket az egységes Nagy-romániáért. Mi azt akarjuk, Ave-

rescu pártiak, hogy itt minden egységes legyen és ne érvényesüljön bomlasztó törekvés.

Utolsónak Argetoianu belügy-miniszter szólalt fel és reflektált az előtte elhangzott beszédekre. Ki jelentette, hogy *nem tesz politikai nyilatkozatot*, mert amíg külföldön volt, egyáltalán nem politizált. Csak annyit mondhat, hogy nagy munkakedvvel tér vissza Bucures-tbe. Végül megköszönte azt az őszinte és meleg fogadtatást, ami ben Aradon részesítették. Azután a királyi családra és Averescu miniszterelnökre ültette poharát. A megjelentek lelkesen ünnepelték a belügyminisztert. Ezután még Mayor János saiteni esperes mondott rövid beszédet. A bankett befejezése után autójával az állomásra hajtatott a miniszter, ahol már várt rá a különvonat, amelyvel az éjszaka Bucures-tbe utazott.

Szerbia fegyverkezik

(A cseh-lengyel béke akadály.)

BELGRÁD. A jugoszláv minisztertanács elhatározta, hogy a feszült európai helyzet miatt a jugoszláv hadsereget a legrövidebb idő alatt felfegyverzi. Ezzel kapcsolatban a minisztertanács elhatározta, hogy önálló fegyver- és lőszergyárat állít fel.

PRÁGA. A lengyel kormány hajlandó Csehországgal békét kötni területi engedmények fejében. Lengyelország a szepesmegyei Jávornát kívánja. Ebben az esetben a lengyel határ tíz kilométernyire megközelíti a Kassa-oderbergi vasutvonalat. Csehország azonban nem mond le erről a területről.

Amnesztia

egy volt rendőrtisztnek.

(A jogtalanul felvett közpénzek.)

Régen huzódó perben hozott ma ítéletet az aradi törvényszék büntetőtanácsa. Rimanóczi Zsigmond volt rendőrségi segédtiszt hivatali sikkasztás büntetvével vádolva állott a törvényszék előtt. Rimanóczi Zsigmond tagadta a hivatali sikkasztás vádját. Azt beismerie, hogy tényleg eltulajdonított közpénzeket, de azokat nem volt joga felvenni és így nem mint hivatali sikkasztó szerepelhet. A törvényszék kihallgatva tanuként Grumáz László volt rendőrkapitányt és Hoffmann Győző volt rendőrfogalmazót, jelenleg előjárósági jegyzőt, akik ugyancsak azt vallották, hogy Rimanóczi jogtalanul vette át a szóbanforgó közpénzeket. A tanuk esküje után dr. Bauer Félix ügyész megmásította a vádat és a hivatali sikkasztást leminősítette közönséges sikkasztássá. A törvényszék ezután kimondotta, hogy a fennálló amnesztia rendelkezésében Rimanóczi Zsigmond kegyelem alá esik, mert a közönséges sikkasztás belesik az amnesztia alá és így az eljárást megszüntette ellene.

Apponyi a romániai magyar állami iskolákról.

(Magyarország felvételének elhalasztása.)

GENF. Gróf Apponyi Albert a genfi sajtó képviselői előtt megokolta azt a kérelmet, amelyet a népszövetség elé terjesztett és amely Magyarország felvételének elhalasztásáról szól. Apponyi szerint a magyar kormányt erre a lépésre kizárólag az a kontroverzia készítette, amely Nyugatmagyarország átadásának végrehajtási módja körül felmerült. A nyugatmagyarországi incidensekről megemlékezve Apponyi ezeket mondotta.

— Ki csodálkozhatik az eseményeken, ha tudja azt, hogy a kérdéses területek lakosságának túlnyomó többsége, leszámítva a kis pángerman csoportot, ellene van a változásnak. Lehet-e csodálkozni azon, hogy egzaltált hazafiak, akiknek nagyobb a lelkesedésük, mint az ítélőképességük, ellenállással próbálkoznak meg? Lehet-e csodálkozni azon, hogy kalandorok s felforgató elemek is vegyülnek közéjük?

Azokra a híresztelésekre vonatkozólag, hogy Magyarország felvételét a kisantant külön feltételekhez kötné, így Take Jonescu csak abban az esetben hajlandó

beleegyezni, ha Magyarország kötelezettséget vállal arra, hogy nem ültet Habsburgot a trónra, Apponyi visszautasított minden olyan kikötést, amely ellenkezik a trianoni békével és a népszövetség pontozataival, mert az súlyos megsértése lenne a magyar nemzet szuverenitásának. Foglalkozott ezután Take Jonescu ama nyilatkozatával, hogy Románia kész bizonyos számú magyar tannyelvű állami elemi iskolát fenntartani, noha a régi Magyarországon nem volt román tannyelvű állami elemi iskola.

— Ez tény, mondotta gróf Apponyi, de a román külügyminiszter nem beszél arról, hogy a volt Magyarországon 2331 román nyelvű elemi iskola volt, vagyis az ország román lakosságának számarányához képest ugyanannyi volt, mint a román királyságban. Ezeket az iskolákat a magyar állam több mint 12 millió koronával támogatta, míg a magyar reformátusok, akik csaknem ugyanannyian voltak, mint a román nyelvű állampolgárok, csak 11 millió koronát kaptak.

Irodalom és művészet.

Szerencsétlanc sikere pótszékes házakat vonz napok óta a színházba. Az igazgatóság a közönségnek engedve, ma szünetet tart a pompás sláger-operett, a Szerencsétlancot.

* **Buzavirág.** Bus Fekete László nagyhírű játékára, a Buzavirág előadására készül két hét óta a színházulat. Budapesten a Magyar Színházban a Buzavirág aratta az elmúlt idényben a legnagyobb sikert. Az aradi társulat nagy buzgalommal és kedvvel készül ezen előadásra, amelynek bemutatója pénteken lesz. A darabot Kallós József rendezi, főszereplői: Harmath Józsa a címszerepben, Benkőné-Pólika, Kiss Mariska — Schulteiszné, Keleti Gizzi — Széll Kata, Sipos — Sívó, Kallós — Berczi, Mészáros — Béla, Tompos — Jenőke, Ács — Tanár, Gyarmati — Hanzsly.

* **Aladár nem számár** gyermekoperett 3 felvonásban, írta: Komor Gyula, zenéjét szerezte: Stephanidesz Károly. Szombaton délután 3 és fél órakor kerül színre a bájos kis operett. Főszereplői: Korbuly Zsuzsa — Sirály, Kallós — Király, Mészáros — Géza, Faludy — Aladár, Selmecey — Fondor, Tibor Lóri — Cigória, Ács — Barabás, Keleti Gizzi — Pityi, Gajdzsinszki Irén — Manyi, Gömöri Emma — Ruzsnya, Mágóri Mici — Ágota, Follinuszné — Viola.

* **Vasárnap délután** délutáni helyárrakkal kerül színre a Buta ember nagy sikerű újdonság a bemutató előadás szereplőivel.

* **Előkézületben:** Önagysága tancosa, francia bohózat. Koldusdiák, nagy operett.

MOZI. Itala Almiranti Manzini az Urániában. Az olasz képek körülrajongott művésznője egy feledhetetlenül szép alakítás keretében ragyogtatja művészetét szerdán és csütörtökön az Uránia műsorán. Az élet álarc című hat felvonásos hatalmas társadalmi dráma be-

mutatója alkalmával. A szerelem hazájában a szerelmi históriák egy egészen különleges esete játszódik le ebben a drámában előtűnik. A végtelenül bájos como-tavi Valbellában él Paolo Grozia feleségével, Sabinával. Sabina megcsalja

Lella Márta megtudja az ügyet. Felhívja a figyelmét Paolonak, aki előzőleg egy kijelentést tett, hogy ha ő megtudná, hogy a felesége megcsalja, szónéklül agyonlőné. Mikor azonban Mártától értesül felesége hűtlenségéről, érzi, hogy nem képes megölni, elviszi egy magános faluba, aztán feljelenti saját magát, hogy megölte a feleségét. A védelmet Spina ügyvéd vállalja, akinek sejteteme sincs róla, hogy Paolo Sabinának férje. A gyönyörű védőbeszédre felmentik és miután egy holttestben utólag agnoszkálnia kell feleségét, hazatér ahol legnagyobb meglepetésére feleségét találja, aki megunt a falusi fogságot. Kibékelnek és elhagyják a rossz emlékü Valbellát. A kitiűnő kép szerdán és csütörtökön megy az Uránia műsorán.

* **Új műsor az Apollóban.** Egy regényes színezett amerikai társadalmi dráma szerepel szerdán s csütörtökön az Apolló műsorán, amelynek szűzsége a köznapok moziméséitől eltérő ötletekben gazdag és mindenek felett szórakoztató. Dornegie milliomas karácsonyi bankettjei látszék. Most is leányával azon gondolkodik, hogyan lehetné eredetivé az idei bankettet. — Egy ízben leányát egy levágás alkalmával Moranyi nevű egyén megmenti, aki feltűnően hasonlít Rip nevű banditához. Erről támad Kiss Dian eszméye, hogy a bankettre meghívják Newyork legrejtegetebb tizenkét banditáját. Ralf detektív utján meg is hívja őket és Moranyi is közöttük van, mint Rip. A banditák nem ismerik fel. Elhatározzák a bankett közben, hogy zsarolás céljából elrabolják Miss Dianát, mint jó rablókhoz illik is, de az ál-Rip az utolsó pillanatban megakadályozza tetteket. Ekkor boszúból feljelentik Ripet, aki a rendőrségen

azonban igazolja magát, hogy ő Moranyi és ekkor feleségül veheti a szeretett Dianát. A kép Newyork életét teljes szélességében mutatja be. Megfordulunk nemcsak a milliomas szédítő ragyogásu termeiben, hanem a külvárosi lebujokban is, a banditák rejtett tanyáin. A kiállítás ennek megfelelőleg változatosan szép és ami a legfontosabb, precizitásával teljesen illúzió keltő. Így a kép elsőrendű szórakozást ígér. Szerdán és csütörtökön vetíti az Apolló színház.

* **A lengyel zsidó bemutatója az Urániában.** Erckmann-Chatrian világ-hírű regényét mutatja be egy nagyfejtésű film keretében az Uránia színház péntektől kezdődőleg. Az örök vándorlásra kényszerített zsidó tragédiája a kép, aki áldozatul esik a pénzvágynak és a felhétietenségnek, amikor vándorútján nehezen kuporgatott pénzének tudára jönnek pénzéhes emberek. A bűnhődés nem marad el, mert a meggyilkolt zsidó szelleme kísért és bosszút követel. A gyönyörű drámának értékét a filmben növeli az a körülmény, hogy Frank Keenan bámultra méltó művészetének teljes kifejtésére ad alkalmat.

Hörcsög a korzón

(Riadalom a sétálóközött.)

Különös eset okozott riadalmat ma délután a korzón sétálók között. A Szent-háromság-szobor tövéből egy jól kifejlett vörhenyes színű hörcsög ugrott ki és szaladt a korzó felé. Nem tudni hogyan került oda a mezőről az állatka. Talán azért, mert megunt a hervadó, sárguló mezők egyhangúságát, talán mert világot akart látni és meg akarta ismerni a városi életet. Szóval bejött hozzánk Aradra. Természetesen nagy riadalmat okozott a hítkén látott különös állat. Egy gyermek ijedten kiabált, mert patkánynak nézte. Rövid időn belül nagy tömeg futott a hörcsög elől és a hörcsög után. Egy ur, aki nem ismerve a hörcsög természetét, botjával ütést mért annak fejére. De a hörcsög most sem tagadta meg közismert dühösségét: egy jól irányzott ugrással az ur karján termett és alaposan beleharapott kezébe úgy, hogy az ijedten ejtette el botját. A hörcsög ezután újra visszautasított a földre és a menekülő asszonyok és leányok sikoltozása mellett szaladt a korzón és egy hirtelen ötlettel befordult az egyik drogeriába. De ott sem fogadták szívesen. Hamarosan kijött fáradtan és lihegve, leült a járda szélére. Ekkor már nagy tömeg gyülekezett a hörcsög körül. Az állat leült két hátsó lábára, két első lábával pedig különös mozdulatokat tett és ijedt szemekkel, a fáradtságtól kimerülten bámulta a körülötte levőket.

— Agyon kell ütni! hangzott a tömegből. De okulva a peches ur példáján, senki sem mert a hörcsöghöz közeledni. Végre a rendőr is észrevette a dolgot. Oda jött, igyekezett a tömeget eltávolítani, egy urból elkérte botját és annak holdogabb végével hatalmas ütést mért az eltévedt állat fejére. A hörcsög azonnal kimúlt. A tömeg széteszlott, néhány suszterinas maradt csak ott, akik felhasználva az alkalmat, futbalozni kezdtek a hörcsög kihűlt tetemével.

— **Szakadás a magyar liberális blokkban.** Budapest. A nemrég megalkult liberális blokkban szakadás állott be. A magyar szociáldemokrata párt kilépett a blokkból, mert elégedetlen a baranyai választásokra elkészített jelöléslistával.

megiellibbezhethet a törvényszéken működő lakbérleti bizottsághoz, mint másodfokú hatósághoz. A törvény szerint a most megalakult lakbérleti bizottság december 31-ig működhetik, azután egy évre választják meg, minden év elején újból a bizottságot Dr. Chicin Remus a lakáshivatal elnöke kijelentette az *Aradi Közlöny* munkatársának, hogy kilátás van arra, hogy a lakbérleti bizottság annyira el lesz foglalva, hogy nem lesznek képesek állandóan igénybe venni a sorshuzás útján kijelölt rendes és pótaggokat. Ebben az esetben a jövő év elején sorshuzás útján két bizottság fog alakulni, amelyek felváltva intézik el a bizottságokhoz kerülő vitás kérdéseket.

Aradi tisztek Craiovában

Ma tértek haza Craiovából azok a tartalékos tisztek, akik a volt osztrák-magyar hadseregben tiszti iskolát végeztek és két és fél hónapi kurzuson hallgatták Craiovában a tiszti átképző tanfolyamot. Tizenkét aradi volt osztrák-magyar tiszt érkezett haza, akik elragadtatással beszéltek volt parancsnokuk és fellebbvalóik bánásmódjáról. Grozeanu ezredes volt az iskolaparancsnok, aki humánus és megértő bánásmódjával kellemessé tette a 300 ottlevő tiszt életét. Hidu alezredes, aki az iskolának az igazgatója volt, számtalan esetben magyaráz és németül is megismételte az oktató előadását, tekintetbe véve azt, hogy a tisztek nagyrésze még nem értette a román nyelvet. Szeptember 30-án ünnepélyes keretek között folyt le a kurzus bevégezése és a tisztek ki nevezése. Az ünnepélyen jelen voltak az összes felekezeti katonai lelkészek Stratulescu hadsergőparancsnok, Razu tábornok és Dimitrescu tábornok. A kinevezések ünnepélyes átadása után Stratulescu hadsergőparancsnok a következő beszédet intézte a tisztekhez:

— Kedves gyermekeim! Nem lelkesítő beszédet akarok nektek mondani: Nem akarom azt, hogy románná legyetek mindnyájan a beszédem hatása alatt. A magyar maradjon magyarnak, a szász szásznak. Csak arra kérlek benneteket, ne gördítsetek akadályt munkánk elé, hogy haladni tudjunk és ezzel bizonyítsuk nektek azt, hogy itt mindnyájan boldog otthoni és megélhetést fogtok találni.

Ezután Razu tábornok szólalt fel és a következőket mondotta:

— Románok, magyarok és szászok! A mai nappal kötelességeket vettetek magatokra, amelyeket nem lesz nehéz betartanotok, hogy ha így viselkedtek ezen túl is, mint ahogyan eddig. A zsidóknak kettős feladatuk van, mert be kell látniuk azt, hogy a román állam nem tekinti a felekezetet és ugyanolyan elbánásban részesíti az egyiket, mint a másikat.

A tisztek megélték a beszédek. Ezután társaságban következett, amelynek végeztével a tisztek a 93-ik aradi, jelenleg Craiovában állomásozó gyalogezred kíséretében kivonultak az állomáshoz, ahol Pasarica százados bucsúztatta el őket.

A Grallert-betörés érdekes epilógusa.

(Szabadlában a feljelentő. — A visszavett jutalomdíj.)

Érdekes szabadlábba helyezése ket foganatosított ma délelőtt az aradi vizsgálóbíró. A Grallert-féle nagyszabású betörés büntársai közül szabadlábba helyezte Fővényi Icát és Lázár Jánosné. Fővényi Ica sorsa megkapóan érdekes jassztragédia. A jömegjelenésű leány barátnője volt az egyik betörőnek és mint ilyen tudott a Grallert betörésről. Mikor Grallert né közzétette hirdetményét, amely szerint 10 ezer lejt hajlandó adni annak, aki nyomra vezeti az államrendőrséget, Fővényi Ica súlyos dilemma elé került. Egyik oldalról a betörőhöz való gyengéd érzelmei kényszerítették a hallgatásra, más részt a 10 ezer lejt káprázatos ígérete csalogatta. A képottas öltözékű leány fájó szívvel szemlélte a főtéri kirakatok tükröablakait, amelyek mögött zizegő selymek, pokhálószerű selyemhártyák, és illatszerek sorakoztak. Egy forró nyári este, mikor szegényes vacsorája elfogyasztása után a Marcsaparton kóborolt, megérlelődött benne az elhatározás, hogy *rendőrkézre juttatja szeretőjét és a kapott pénzzel megszökik.* A sors

Az aradmegyei nemzeti párt reorganizációja.

(Goldis László a kormány politikájáról.)

Ma délután a Fehér Kereszt nagytermében értekezletre gyűltek össze a nemzeti párt aradi és aradmegyei tagjai. Az értekezleten elsőnek Goldis László szólalt fel, aki előadta, hogy a nemzeti pártnak reorganizációra van szüksége, ami már meg is kezdődött. A nemzeti pártba beolvadnak az eddigi erdélyi nemzeti párt, a bukovinai egyesülési párt, a besszarábiai nemzeti parasztpárt, a Jorga-féle nemzeti demokrata párt és a párttal fog együttműködni Bratianu liberális pártja is. A nemzeti párt feladata, hogy meggyűléseket tartson és készüljön elő a mielőbb megtartandó választásokra. Ezután bírálta a kormány politikáját. A leu esésének is a kormány helytelen politikája volt az oka. Az adózás mai rendszere nem állhatja meg a helyét, progresszív adópolitikát kell folytatni demokrata szellemben. Akinek kevesebbje van, az aránylag is kevesebb adót fizessen, mint akinek nagyobbak a jövedelmi forrásai. Beszélt még az állatkezelés nehézségeiről, illetőleg arról, hogy a nehézségek következtében az állatexport egyáltalán nem volt lehetséges és ezért a paraszt minden áron kénytelen volt a marháját elvesztesgetni. A szállítási nehézségek is hozzájárultak ahhoz, hogy a marha árak ilyen mélyre zuhantak. A pártnak román nemzeti politikát kell folytatnia, de a nemzetiségekkel a legtel-

azonban másként határozott. — Grallertné boldogan fizette ki Fővényi Icának az őt illető judáspénzt, de az államrendőrség másként vélekedett. Házkutatást tartott Fővényi Icánál, akinek még nem volt alkalma toalettcikkekbe beváltani a ropogós 500 lejeseket. A rendőrség lefoglalta a pénzt és visszaadta azt Grallertnének, mert a rendőrség szerint Fővényi Ica tudott a betörésről és így büntárs volt. A betörő szeretője így szintén azt ügyességi fogházba került. Fővényi Icának nem tetszett a zárt élet. Nyugtalan vére szabad élet után vágyott és egy izben éhség sztrájkot is rendezett, hogy kiszabaduljon. A vizsgálóbíró a nyomozás során nem találta Fővényi Ica bűnét súlyosnak és szabadlábba helyezte a betörő szeretőjét. Fővényi Icának dupla örömet okozhat a vizsgálóbírósnak ez a döntése, mert ezzel nemcsak a szabadságát nyerte vissza, hanem a tárgyaláson is bebizonyosodik ártatlansága, jogosan követelheti Grallertnének a neki járó 10 ezer lejt. Fővényi Ica ügyvédje már lépéseket is tett ebben az irányban.

jesebb egyetértésben kell együtt dolgozni. Mindenkinek meg kell adni a módot, hogy jól megélhessen és a román államban jól érezze magát.

A jelen voltak egyhangulag kijelentették, hogy küzdeni fognak a nemzeti párt politikájának diadalra jutásáért. Beszélt még Savu Constantin képviselő is, aki kijelentette, hogy jóhiszeműleg lépett be annak idején a kormánypartba, de csalódott nagyon és ezért a pártból kilépett s ezután ő is a nemzeti párttal együtt fog harcolni. A gyűlés megalakította a végrehajtó bizottságot, melynek vezetőj Goldis László és Pop Csicsó István lettek. Goldis László ma délután elhagyott Clujra, hogy ott a nemzeti párt központi végrehajtó bizottságának ülésén résztvegyen, melyen valószínűleg véglegesen sikerül a liberálisokkal a paktumot megkötöni.

A gyanus konyak.

(Alapítalmi meggyanusított erdélyi fiatalember.)

Hetekkel ezelőtt bécsi láviral nyomán jelentette az Aradi Közlöny, hogy Bécsben feltűnést keltő gyilkossági kísérlet történt. Az akkor bünygynek látszó eset középpontjában a magyar származású Sebestyén Rezső bécsi bankigazgató állott. Sebestyén bécsi lakására névtelenül egy üveg konyakot kapott s akkor az a gyanu merült fel, hogy a konyak meg van mérgezve. A bécsi rendőrség feljelentés alapján megindította a nyomozást, amelynek során gyanuba vette Belegb Gábor főiskolai hallgató, egy előkelő erdélyi család tagja, aki jóbarátja volt Sebestyén Rezsőnek s aki levélben figyelmeztette is Sebestyént, hogy gyanus konyak érke-

zik a címére, ne igyék lehat abból. A bécsi rendőrség Belegb Gábort őrizetbe is vette, de nemsokára szabadon bocsátotta, mert megállapítást nyert, hogy a konyak nem tartalmazott mérget és így szó sem lehet büncselekményről.

HIREK.

— **Bejelentési összeírás.** E hó 5-én szerdán jelentkezni tartoznak: I. rendőrkerületben: Str. Unirii (Fábián Gábor.) II. rendőrkerületben: Bul. Dragalina és Bulev. Carol (Apponyi és Erzsébet-körút Eötvös-utcaól Óvár-térig). III. rendőrkerületben: Str. Oituz (Illés-u.) IV. és V. rendőrkerületben: Tekintettel azon körülményre hogy az utcánkénti jelentkezés illetve összeírás befejeztetett, míg az eddig nem jelentkezettek részére, mint utolsó határidő f. hó 10-ike tüzetik ki.

— **Farcasianu jószágigazgatót elhelyezték.** A földmivelésügyi miniszterium Farcasianu Vazul aradi jószágigazgatót Buziásra helyezte át s az ottani VI-ik kerületi jószágigazgatóság vezetésével bízta meg. Farcasianu utódát még nem nevezte ki a miniszterium és addig, amíg ez meg nem fog történni Abaffi jószágigazgatósági főtanácsos, a számvétség főnöke végzi a jószágigazgatói teendőket.

— **A német jóvátétel.** London. Lord Curzon közölte a francia kormánynyal, hogy Anglia hajlandó elismerni a Nemetszág ellen foganatosított kényszer-rendszabályok felfüggesztését. Franciaország azonban nyújtson biztosítékot arra az esetre, ha az Angliának szóló fizetések elmaradnak. A francia kormány Olaszország megkérdezése után válaszol. Attól félnek, hogy a márka kurzusának zuhanása bizonytalanná teszi a jóvátétel fizetését.

— **Wilson kudarc.** Washington. Wilsonnak a középeurópai államokkal kötött békeszerződések ellen indított akciója kudarcot vallott. A szenátus ma tárgyalja a békeszerződéseket és valószínűleg hamarosan elintézi azokat.

— **Hazasság.** Ma délután fél 6 órakor vezeti oltarhoz a Minoriták templomában Karátsanyi Dóme Péczy Lucyt, Péczy Elek nyugalmazott főszolgabíró leányát.

— **A bajor exkirály Magyarországon.** Budapest. Lajos bajor exkirály a családjával a fehérmegyei Sárvára érkezett, ahol birtoka van.

— **Meghalt a württembergi exkirály.** Stuttgart. II. Vilmos, Württemberg exkirályja ma meghalt. Az exkirály a bebenhausen kastélyában élt visszavonultan. Halálhíre váratlanul érte Németországot és a külföldet, mert II. Vilmos élete végéig egészséges volt.

— **Két halálos tetanus-eset Aradon.** A városi orvosi hivatalnak ma bejelentették, hogy tegnap Gál Sándor 18 éves és Roskó Péter 26 éves munkások tetanus következtében meghaltak. Bejelentették azt is, hogy Popovics Felicia 18 éves hivatalnoknő hastífuszban meghalt.

— Kiss József állapota aggasztó. Budapest. Kiss József, a nagybeteg költő állapota rosszabbra fordult. Ujában bélihuruban betegedett meg, ami erősen legyöngyítette szervezeit. A költő állapota aggodalomra ad okot.

— **Aradi és ujszentannai pénzügyintézet fúziója.** Városunk egész pénzügyi életére nagy fontosságú közgazdasági eseményt juttatott befejezéshez az Aradi Polgári Takarékpénztár tegnap délután tartott rendkívüli közgyűlése. Ez a közgyűlés kimondotta a fúziót a vidék egyik legrégibb és legtekintélyesebb pénzügyintézetével: az Első ujszentannai takarékpénztárral, melynek részvényesei minden egyes részvényért egy ötöd azaz 80 lei névértékű Polgári takarékpénztári részvényt kapnak cserébe. A fúzió folytán a Polgári Takarékpénztár igazgatósági tagjainak száma is megszorozódott, amennyiben új igazgatóknak Adelman Károly nagybirtokos a fuzionáló ujszentannai takarékpénztár eddigi vezérigazgatóját és Mandl Antal ujszentannai nagybirtokost megválasztották a szép számban megjelent részvényesek. A Polgári Takarékpénztár fiókhálózata mely sűrűn terjeszkedik a városunkkal szomszédos gazdag német falvakban, ezzel az egyesüléssel lényegesen erősödött, mivel egy régi, nagy üzletkörral rendelkező banknak egész anyaga kerül a Polgári Takaréknak ujszentannai fiókjához, mely már eddig is igen szép eredménnyel dolgozott.

— **Adókövetés.** Az aradvárosi övédelem, vagyon és hadinyereségadó kiadására feljogosított II. számú adófelosztási bizottság a következő adózók adóját tárgyalja október 5-én: Rékassy István, Riedl Ede, Ring István, Riess Vilmosné, Robescu Pompil, Róna Dezső, Rosenberg Artúr, Rosenzweig Jenő, Rosenzweig József, Roth Izidor bútorkereskedő, Roth Izidor ruhakereskedő, Rudas Samu, Russu Mihály, Russu Demeter, Reismann Jenő, Sándor Arthur, Scharfstein Jakab, ifj. Schamberger László, Sárközy Ferenc, Sauer Miksa, Sebesta Mátyás, Schaffer József, Schächter Adolf, Schenk Rezső, Scheer-Kohn Béla, Scherhag Aranka, Serdina Miklós, Sevicz Száva, Schilling Vilmos, Schmotzer Béla, Schneider Ferenc, Spenn Aurél, Soltész András, Schönberger Albert, Süttő István, Stefu George, özv. Stefu Nicolaené, Stein Mór, Steinhübel Lajos, Schönberger Zoltán.

— **A harcias Trockij.** Frankfurt. A Frankfurter Zeitung a következő rigai jelentést közli: Lengyelország diplomáciai képviselője elhagyta Moszkvát. Trockij orosz népbiztos napokkal ezelőtt a vezérkari tisztek díszszemléjén harcias beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a vörös hadseregnek minden pillanatban készen kell lennie a támadásra.

— **A notórius tolvaj.** Az aradi államrendőrség ma beszállította az ügyészség fogházába Stan Juont, aki Aradon és a környéken hat rendbeli lopást követett el.

— **A második rendőri kerület át-helyezése.** A második rendőrkörület vezetésének hivatalos helyiségét, mely eddig a szabadtörzsműves páholyban volt, a Str. Gozdu (Szent István-utca) a mértékhatáros hivatal volt helyiségébe helyezték át.

— **Nem lehet Csehszlovákiából Magyarországra utazni.** Bécs. A Wiener Tagblattnak jelentik Prágából: A cseh belügyminisztérium a Magyarországra szóló uttlevelek kiadását két nap óta beszüntette. A budapesti cseh követség csupán a Csehországon való áttutazásra ad vízumot, Magyarországból ezek után beszüntették a Csehországra való beutazást.

— **A svéd választások eredménye.** Stockholm. Svédországban most zajlottak le a képviselőválasztások. A polgári pártok 24 mandátumot vesztek a szociálistákkal szemben, akiknek 93 mandátumuk van. Hírlik, hogy Brantingot, az ismert szociálista-vezért nevezik ki miniszterelnöknek.

— **A szép tolvaj.** Az aradi törvényszék büntető tanácsának ma délután kellett volna tárgyalnia Ravis Anna notórius betörőné bűnpérel. A tárgyalás feltűnően mozgalmasnak ígérkezett, mert Ravis Anna a bűnök egész halmozásával van vádolva. Számszerint 25 fellejtés érkezett a mai napig az érdekes szépségű tolvaj ellen. A bíróság nem tarthatja meg a tárgyalást, mert a 25 károsult közül 12 nem jelent meg.

— **Uj vagyonadó magyar fordítása** megérkezett és kapható Kelet hírlap-irodában és utcai elárúsióknál.

— **Halálozás.** Lobe János asztalos-mester folyó hó 4-én 51 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 6-án délután 5 órakor lesz a központi halottak házából.

— **A 29-es számú automobil.** Az Aradi Közlöny mai száma foglalkozott az Ar. 29-es számú autó sofőrjével, aki állítólag bántalmazott egy urat, mert ez egy másik urat elrántott a száguldó autóból. Ma délután bent járt szerkesztőségünkben Rada Ferenc, az Ar. 29. számú autó sofőre és elmondotta, hogy a megengedett sebességgel hajtott autójával és megfelelő távolságból jelzett amikor látta a minorita-templom előtt a csoportosulást. A csoport el is húzódott az autó útjából, kivéve két urat, akik tréfálkozva tolták egymást az autó elé. Az autót kellő időben megállította és kérdőre vonta az urakat, akiknek egyike mellbe vágta. Ezért ő kétszer arcul ütötte a tréfálkozó urát, aki könnyen szerencsétlenséget idézhetett volna elő, amelynek természetesen a sofőr viselte volna a következményeit. Végül kijelentette Rada Ferenc, hogy mindezt igazolni tudja a rendőrral, aki a két ur nevét felírta.

— **Egy kocsi gázolt el egy automobil.** Terenti Diac töltváradi erdőszéknél országúton Soborsin felé hajtott. Útközben a lovak egy autótól megbokrosodtak. Az egyik ló az utmenti árokba zuhant, ahol egyik lábát eltörte. A sebesen száguldó automobil az úton keresztül álló kocsin átgázolt, a kocsit összetörte és a rajta ülőket súlyosan megsebesítette. Az esetről jelentést tettek az aradi rendőrségnek, amely megállapította, hogy a gázoló automobil a 9-es számú aradi autó volt, melyet Szilágyi Lajos sofőr vezetett. A sofőr ellen az aradi rendőrség az eljárást megindította.

— **Megölte a gyermekét.** A körösbányai csendőrség ma délből táviratilag értesítette az aradi ügyészséget, hogy ott Saveta Monala újszülött gyermekét gyanús körülmények között meghalt. A csendőrség a tanúk kihallgatása során bizonyítottan látja, hogy az aszszony megölte gyermekét. Az ügyészség elrendelte a boncolást. Azonnal bizottság utazott ki a helyszínre.

— **Cégbejegyzés.** Az aradi törvényszék cégbejegyző hivatalánál ma délelőtt Horváth József és Rózsa Lajos kérték kőfaragó és sűrűüzletük bejegyzését.

— **Az aradi vértanúk gyalázója.** Budapest. A nagykanizsai polgári iskola október 6-án, az aradi vértanúk kivégzésének napján emlék ünnepet rendez. A tanári testület Beck Ignác tanárt kérte fel az ünnepi beszéd megtartására. Beck tanár visszautasította a megbízást azzal, hogy véleménye szerint az aradi vértanúkat jogosan végezték ki, mert lázadók voltak. A tanári testület azt követeli, hogy Beck Ignácot azonnal függeszték fel állásától.

— **Auto és kocsikarambolja.** Ma délután könnyen végzetessé válható karambol történt a Calea Radnein. Egy teljes sebességgel vágató autó nekirohant egy szabálytalanul az ellentétes oldalon haladó bérkocsinak. Az összeütközés pillanatában a kocsiban ülő ur kiugrott és nekiesett az autó sofőrjének, akit agyba-főbe verte. A közbelépő rendőrnök sikertelenül szétválasztani a dulakodókat. A sofőr eszméletlenül terült el a földön. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel.

LEGUJABB

Olaszok és magyarok.

RÓMA. A Giornale d'Italia szerint a velencei konferencia az eddigi megállapodás szerint október 10-én kezdődik és 6-8 napig fog tartani.

BUDAPEST. Egy olasz politikus kijelentette, hogy a nyugatmagyarországi viszály jelenlegi helyzetében közelebb hozta Olaszországot Magyarországgal. Régi idő óta ez az első eset, hogy a független Magyarország államférfiai olasz politikusokkal tárgyalnak. A régi Ausztria ezt mindig meg akarta akadályozni és Rómába a legnagyobb gonddal csakis osztrák diplomatákat küldött.

Kemál basa a békéről.

KONSTANTINÁPOLY. Kemal basa kijelentette, hogy nem bocsátkozik tárgyalásokba Görögországgal, de a hatalmakkal tárgyal, ha át akarják venni a közvepítés szerepét. A béke feltételei a következők: Törökország teljes átadása a törököknek, az elszakított területek visszaadása és a hatalmakkal kötött török békeszerződés, teljes megváltoztatása.

Pincérsztrájk Berlinben.

BÉRLIN. A német főváros pincérsztrájkba lépett. A sztrájkolók rombolnak és az éttermekből a vendégeket elzavarják. A pincérek arra kényszerítettek a vendéglőtulajdonosokat, hogy az összes éttermeket bezárják.

Közzgazdaság.

Bécs: Kedden, csütörtökön szombaton a tőzsde zárva.

Budapest. A tőzsde a mai zsidó ünnep ellenére meglehetősen élénken, szilárdan indult meg. A forgalom nagyon meglehetősen egyes papírokban nagy üzleteket bonyolítottak le. A valuta-piac csendes maradt. Dollárban, sokolban és márkában kötöttek némi üzletet. A bécsi tőzsde a zsidó ünnep következtében ma zárva volt. A magánforgalomban az irányzat szilárdnak mutatkozott, forgalom azonban igen kis mértékben bonyolódott le. Értékpapírokban egyáltalán nem volt kinalat.

Bécs. A tőzsdetanács elhatározta, hogy október hónap elsejétől kezdve további rendelkezésig a tőzsde a hét három napján: kedden, csütörtökön és pénteken zárva maradjon. A szeptember 4-i valutakurzusok a következők:

Zürichi nyitás: Berlin 457,5, Newyork 574, Milánó 2275, Prága 600, Budapest 80, Zágráb 250, Bucuresti 490, Bécs 32.

Budapesti nyitás: Dollár 716 és fél, márka 580, osztrák korona 31, rubel 28, leu 620, sokol 737 dinár 1155, lengyel márka 10 és fél. Kifizetések: London 2680, Berlin 572,5, Milánó 2800, Prága 737,5, Bécs 26 és negyed.

Zürichi zárás: Berlin 462,5, Hollandia 18425, New-York 574, Páris 4075, Milánó 2280, Prága 600, Budapest 80, Zágráb 250, Bucuresti 495, Bécs 32.

Budapesti zárás: Napoleon d'Or 2130, dollár 712, francia frank 5025, márka 572, lira 2780, osztrák korona 28,5, rubel 26, leu 616, sokol 732, dinár 1150, lengyel márka 10,5. Kifizetések: Bucuresti 615, London 2682, Berlin 572,5, Milánó 2775, Páris 5025, Prága 738,25, Bécs 26, Zágráb 280, Newyork 725,5.

Budapesti értékpapírok: Angol magyar 765, Földhitel 3100, Magyar hitel 1760, Keresk. hitel 416, Osztrák 650, Kereskedelmi 6975, Concordia 3050, Gizella 2150, Beocsini 6250, Salgó 6450, Urkány 6400, Ganz Danubius 29900, Ganz villany 5150, Rima 2925, Schlick 1225, Barotia 1540. Egye sült izzó 4700, Magyar cukor 14000, Brassói 4300, Egyesült fa 780, Nasici 16350, Neuschloss 1195, Országos fa 1520, Rézbánya 300, Victoria 930, Zabolai 3300, Adria 8000, Államvasut 3625, Delin 1560, Közut 1230.

A szerkesztésért

KAROLY JÓZSEF

felel.

BUCARESTBE utazom ma este, utleveleket köz- KELET hirdalpiroda.

A csehek királya.

(Egy nagy angol lap botlása.)

PRÁGA. A Times heti melléklete Péter szerb királyért Londonban tartott gyászistentiszteletéről emlékezik meg. A szövegben hangzott, hogy a misét Péter királyért mutatták be, aki a szerbek, csehek és szlovének királya volt. A „Narodny Listy” előlött felháborodik és megjegyzi, hogy egy olyan lap, mint a Times, amelyik magas rangot foglal el a világ zsurnalisztikájában, téved ennyire az angolok még majd azt hiszik, hogy a cseh-szlovák köztársaság és az S. H. S. királyság spanyol faluk.

— Érdekes megállapítani — panaszkodik a cseh újság — hogy mennyire gyatra a mi külföldet informáló szolgálatunk annyira, hogy egy olyan világ lap mint a Times ennyire téved.

Egyébként a cseheknek pechjük van szövetségeseikkel. Amikor a franciák Libussas vezetésével náluk jártak, ugyancsak ki kellett egészíteni, hogy az angolok, mint a franciák hiányos földrajzi tudását. Most pedig a halott Péter királyt cseh királynak tették meg. A „Times” ha a „Narodny Listy” sokat követelődik még elégtételért, még majd Massaryk elnököt „a fekete hegyek országának” elnökévé teszi meg. Az ilyen dolgokban az angolok nem kicsinyesek.

Urinóból — filmszínész

(Sas Edéné mozi-star.)

Sas Ede, a jónévű magyar író, valamilyen újságíró volt Aradon. Innen Oradea-Marera került, ahol megszerezte a Nagyvárad című lapot. Sas Ede a háború utolsó évében eladta lapját pénzért, tette mindenét és családjával együtt Budapestre költözött. A magyar fővárosban film-részvénytársaságot alapított, amelynek igazgatója és rendezője lett. Emellett Sas Ede maga is írt több filmdarabot. Most azt a hírt kapjuk, hogy az író felesége, aki mindaddig csendes visszavonultságban a családjának élt, az ura darabjainak főszerzője játsza. Sas Edéné izlésel, művészi rutinnal szerepel a filmekben.

OKTÓBER

1.

az új előfizetési negyed kezdete. Felkérjük, hogy helybeli, mint vidéki előfizetőinket, hogy az

„Aradi Közlöny”-re

való előfizetésüket mielőbb megújítani sziveskedjenek.

Hátralékos előfizetőinket újlag felkérjük, hogy tartozásukat haldéktalanul beküldeni sziveskedjenek, ellenkező esetben a lap küldését beszüntetjük.

A pénz küldhető postautalványon, vagy bankátutalás útján az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának címére.

NYILTÉR.

Értesítés!

Értesítjük igen tisztelt vendégeinket, hogy **kávéházunkat** átalakítási munkálatok miatt **f. hó 6-án reggel bezárjuk**. A megnyitásról a t. közönséget annak idején értesíteni fogjuk. 3907

Fischer Artur és Fia „Dácia” kávéház.

Apró hirdetések.

Füdnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számíltuk.

Minden szó hirdetés ára 75 bani.

Vastagabb betűkkel 1 lei 50 bani.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A legkisebb hirdetés ára 10 szöveg 7 lei 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

LOÁPOLÁSRA, kert munkára, portási vagy hasonló állásra ajánlkozik fogságból hazatért fiatalember. Kaucióval rendelkezék, vidékre is elmegy. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11142

KONYHAKERTESZT, egy jobb 14-15 éves fiút gazdasági felügyeletre, egy leányt házielendő végzésére keresek Arad, postafiók 105. 3906

URIHÁZHOZ főzni ajánlkozom. Tizen-négy éves leányom gyermekek mellé. Bojer Andrásné, Str. Costa Negri (Nagy Sándor-utca) 3. 3908

MOSÓ és vasalónő elfogad fehérneműt otthoni mosásra olcsó áron. Str. Horia 4. házmeztérnél. 3911

FIATAL, nős soffőr bankszolgának kereseték. Cím a kiadóban. 3834

MÉRLEGKÉPES könyvelő bankpraszissal magyar, német, francia levelező a román nyelvet is bírja. október 15-re állást keres. Ajánlatok „Szorgalmas” jelige alatt a Kelet hirdalpirodába kéremek. 11089

Vétel és eladás.

BÉCSI ZONGORA MAHAGONI EBÉDLŐ jutányos árt eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11142

MINDENFÉLE 4-5 éves törpe és közepmagas válogatott legnemesebb fajta gyümölcsfák, egres ribizli, málna, szamóca-tövek, rózsák eladók. Cím: Szathmáry, Gurahonc. 3890

KERESÜNK

azonnali belépésre kezdő **tisztviselőt**, vagy **tisztviselőnőt**, aki a román nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja. Gépen írni tudók előnyben. Továbbá egy némi gyakorlattal rendelkező fiatal **könyvelőt**.

Szt. György Söröző R.-T., Lipova.

UNDERWOOD írógép jókarban levő olcsón eladó. Megtekinthető Málhennél Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 13. II. em. 3909

NYOLCAS CSÉPLŐGARNITURA összes szijakkal felszereléssel, jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 3905

PERZSAKABAT, alig használt, hosszú, eladó. Szirmai-ügynökség Str. Tribunalu Axente (Damjanich-utca) 14. 11201

ZONGORA, fekete, rövid, eladó Szirmai-ügynökség Str. Tribunalu Axente (Damjanich-utca) 14. 11201

VEHET, eladhat, cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket, szobrokat, szőnyeget, porcellánokat, antik bútorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortutay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad, Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

NÉGY LÖERŐS stabil benzínmotor, 50 és 150 kg. mérleg nehéz másolóprés eladó. Óvár-utca 1. műhelyben. 3889

JÓKARBAN LEVŐ amerikai íróasztalt és írógépet keresek. Cím a kiadóhivatalban adható le. 3892

MAGYAR FESTŐMŰVÉSZEK művei u. m.: Herer, Heyer, Czencz, Telkessy, Nadler, Markó, Szepesi-Kuszkó, Vörös, Papp, Mousson, Zorkóczy, Nógrádi, Szász, Pálya, Juszkó, Berkes, Peske, Bánsági Beregi, Németh, Basch stb. stb. ugrszintén antik festmények és könyvek valamint karikaturák eladók. Piața Imperatul Traian (Atița-tér) 2. I. 4. déluán 5-7-ig. 3898

Lakás.

BUTOROZOTT szoba kiadó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11142

Különféle.

ELVESZETT egy nehéz férfi pecsét gyűrű melybe három német betű van véve. Becsületos megtaláló 100 lei ellenében adja át Dezsőfi Sámuel Str. 29. Decemvrie (Hasszinger-utca) 3. 3904

BUCURESTIBE UTAZOM ma este, megbízásokat válllok Hamburger-papírúrt Str. Brătianu (Weitzer-utca.) 3910

APRÓHÍRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca). „Kelet” hirdalpirodájához és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-u.) 1. Házsz ügynöksége Str. Eminescu (Deák F-utca) 2. és Mandi, Boulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírúrt. Szirmai adásvételi irodája, Strada Tribunalu Axente (Damjanich-utca.) 14.

Gazdálkodás

avagy iparvállalat részére igen megfelelő nagy belkű melléképületekkel bíró Ujradai vasutállomás tözomszédságában lévő házam, átadható három szobás lakással eladó, vagy aradi bérházzal elcserélhető. 11141 Cím: WALLINGER hirdetőjében (Földes-patika kapujával szemben.) :-: :-:

Olosón eladó

HÁZAK

bér-, magán-, gazdálkodásra, gyáralapításra alkalmas, továbbá üzletekkel rendelkező

a kül- és belvárosban, elfoglalható 2-3 szobás modern lakásokkal, a hegyvidéki kisebb-nagyobb szőlők kolnával felszereléssel, vidéken vendéglők, szállodák, házzal együtt állandóan előjegyezve Wallinger-irodában Földes-patika kapujával szemben. 11142

MEGJELENT

az Erzsébet Könyvnyomda R.-T. kiadásában, Dicio-sanmartin-Dicsőszentmártonban Erdély egyedüli

III eszt. Olvasókönyve

a Felekezeti Tanács megbízásából szerkesztették Péter Károly, Tóth Irma és Dr. Mezey Mihály. Magában foglalja a beszéd és értelemgyakorlatot, a nyelvtan teljes anyagát és földrajzi ismereteket. :-: Ara: 12.- Lei. 3743

Regatul Romania Judecatoria de ocol Arad.

G. 3055-4-1921.

PUBLICATIUNE DE LICITATIE

Subsemnatul executor judecatoresc prin acesta publica, ca in urma decisiunii a judecatoriei de ocol Arad Nr. 3055-4-1921. in favoatul Bohn Carol pentru suma are susia si succes, sa decida termin de licitatie pe 6. Octomvrie 1921. in Arad Str. Rusu Sirianu (Aulich Lajos) Nr. 14. la orele 10 n. m. si la str. Eminescu Nr. 18. la orele 11 n. m. unde se vor vude la licitatie publica mobile si alte obiecte precuite in 9370 Lei.

Arad, Ja 20. Septemvrie 1921. 3912

G. Ciupuliga, executor jud. reg.

Kölcsönöket,

a lehető legolcsóbban azonnal folyósított.

Házaknak

eladását és vételét előnyösen közvetitem: 2948

Herzog Sándor

bankbizományi irodája Weitzer L-u. 15.

A legszebb és legolcsóbb nyomtatványokat

AZ

ARADI KÖZLÖNY

könyvnyomdája készíti.

Bérajtó személyfuvarozást válllok vidékre hat üléses modern autómmal mérsékelt díjazás mellett. 3863 **A. Tóth Garage, Str. Consistoriului (Batthyány-u. 25.)**